

Chapitre 10 extrait 2

roi / petit prince

[Le roi français a la couronne]

- Je n'ai plus rien à faire ici (...) Je vais repartir !
- Ne pars pas (...) Ne pars pas, je te fais ministre !
- Ministre de quoi ?
- De... de la justice
- Mais il n'y a personne à juger !
- On ne sait pas (...) Je n'ai pas fait encore le tour de mon royaume. Je suis très vieux, je n'ai pas de place pour un carrosse, et ça me fatigue de marcher.
- Oh ! Mais j'ai déjà vu (...) Il n'y a personne là-bas non plus...

[Le roi vietnamien prend la couronne, à deux mains, et la pose fermement sur sa tête]

- Thần không còn việc gì ở đây nữa. Thần sẽ đi đây.
- Đừng đi! (...) Đừng đi! Trẫm sẽ phong cho khanh làm quan.
- Quan gì?
- Quan... quan Toà.

- Nhưng có ai đâu mà xét xử!

- Chẳng biết nữa, (...) Trẫm vẫn chưa đi thăm thú hết vương quốc của trẫm được. Trẫm đã quá già, lại không có đủ chỗ để thăng một cỗ long xa, còn đi bộ thì ôi thôi mệt quá.

- Ồ! Nhưng thần thấy rồi, (...) Cũng chẳng có ai ở bên đó...

[Le roi français reprend la couronne, à deux mains, et la pose fermement sur sa tête]

- **Tu te jugeras donc toi-même (...) C'est le plus difficile. Il est bien plus difficile de se juger soi-même que de juger autrui. Si tu réussis à bien te juger, c'est que tu es un véritable sage.**

- **Moi (...) je puis me juger moi-même n'importe où. Je n'ai pas besoin d'habiter ici.**

- **Hem ! Hem ! (...) je crois bien que sur ma planète il y a quelque part un vieux rat. *[signe vers le public]* Je l'entends la nuit. Tu pourras juger ce vieux rat. Tu le condamneras à mort de temps en temps. Ainsi sa vie dépendra de ta justice. Mais tu le gracieras chaque fois pour l'économiser. Il n'y en a qu'un.**

- **Moi (...) je n'aime pas condamner à mort, et je crois bien que je m'en vais.**

- *[suppliant]* **Non (...)**

[Le roi vietnamien reprend la couronne, à deux mains, et la pose fermement sur sa tête]

- Vậy thì khanh sẽ tự xét xử chính khanh, (...) Đó là việc khó nhất. Tự xét xử mình luôn khó hơn là xét xử người khác. Nếu khanh tự xét xử mình được, thì khanh là người thông thái nhất rồi.

- Thần, (...) thần có thể tự xét xử mình ở bất cứ nơi đâu. Thần không cần phải ở đây.

- Hừm! Hừm! (...) Trẫm nghĩ là có một con chuột già ở đâu đó trên hành tinh này. *[signe vers le public]* Ban đêm trẫm nghe tiếng nó. Khanh có thể xét xử con chuột già này. Dần dần khanh kết án tử hình nó. Như vậy, tính mạng của nó sẽ phụ thuộc vào công lí của khanh. Rồi khanh lại ân xá cho nó mỗi lần như vậy để bảo vệ nó. Chỉ có một con thôi mà.

- Thần, (...) thần không thích kết án tử hình, và thần nghĩ rằng đã tới lúc phải ra đi.

- *[suppliant]* **Đừng!** (...)

[Le roi français reprend la couronne, à deux mains, et la pose fermement sur sa tête]

- *[sourir]* **Si Votre Majesté désirait être obéie ponctuellement, elle pourrait me donner un ordre raisonnable. Elle pourrait m'ordonner, par exemple, de partir avant une minute. Il me semble que les conditions sont favorables.... (...)**

[Le roi cherche dans sa tête]

- Je te fais mon ambassadeur (...)

[le petit prince fait non de la tête]

- [secrétaire d'état !]

[le petit prince fait non de la tête]

- [chef du protocole!]

[le petit prince fait non de la tête]

- [majordome!]

[Le petit prince fait non de la tête ... Silence... Le roi baisse la tête]

[Le roi vietnamien reprend la couronne, à deux mains, et la pose fermement sur sa tête.]

- *[soupir]* Nếu Ngài muốn thấy mình được tuân phục đúng lúc, Ngài có thể ban cho thần một mệnh lệnh hợp lí. Chẳng hạn như, Ngài có thể ban lệnh cho thần ra đi trong vòng một phút. Thần thấy rằng điều kiện đã thích hợp... (...)

[Le roi cherche dans sa tête]

- Trẫm phong cho khanh làm sứ giả của trẫm,

[le petit prince fait non de la main, à la vietnamienne]

- [Thư ký !]

[le petit prince fait non de la main]

- [Người dẫn chương trình!]

[le petit prince fait non de la main]

- [Người quản gia!]

[Le petit prince fait non de la main ... Silence... Le roi pose sa couronne sur la table et baisse la tête à son tour]

[Les quatre lecteurs relèvent la tête, puis face au public, en même temps en français, puis en même temps en vietnamien :]

"Les grandes personnes sont bien étranges"
"Người lớn thật là lạ"